

Légekoptika májusi égen

A tavaszi halószezon lecsengéséről és a végesen rövidülő éjszakákról szolt a május, inkább a hónap első felében észlelhettünk optikai jelenségeket.

Csukás Mátyás még április 26-án fotózott igen fényes és látványos körülírt halót Nagyszalontán

Szöllősi Attila nyitotta a hónapot, kis ideig látszó 22 fokos halóval és szép fényes melléknappal, Rosenberg Róbertnél szép fényes körülírt haló ünnepelte a május elsejét. Lauer Zoltán délelőtt a melléknappal egy darabját, kicsit később igen fényes melléknapot, majd 22 fokos halót látott. 2-án Rosenberg Róbert igen fényes melléknapot örökített meg alkonyat előtt, a jelenséget Szöllősi Tamás is nyugtázta; a rovatvezetőnél kora este volt mellékhald és 22 fokos holdhaló, ez utóbbit Bakos Lizának is sikerült gyönyörű képen megörökítenie. Szintén ezen az estén Szalai Árpád csodás, élénk színű holdkoszorúban gyönyörködhetett. 3-án délelőtt Kósa-Kiss Attila fényes és színes alsó- és felső érintő ívet észlelt, 4-én pedig Rosenberg Róbert fotózott felső érintőt. 5-én délelőtt Kósa-Kiss Attila teljes, fényes és színes körülírt halót figyelt meg, Szöllősi Tamásnál kora reggel volt 22 fokos haló. 6-án Hegyi Imre látványos Tyndall-sugarakat fotózott, Szöllősi Tamás pedig ismét 22 fokos halót látott. 7-én hajnali 2-kor Szöllősi Tamás

látványos, fényes mellékhaldat és felső érintő ívet figyelt meg. A rovatvezetőnél ezen a napon a délutáni órákban a levegőben lebegő pollen okozta koszorú volt a Nap körül. 8-án Kósa-Kiss Attila reggel teljes és fényes körülírt halót, majd kissé később nagyon fényes 22 fokos halót látott, Szöllősi Tamás reggel 22 fokos halót és fényes felső érintő ívet, majd később melléknapot látott; a rovatvezetőnél halvány 22 fokos haló volt délelőtt, valamint kis ideig ismét látszott a pollenkoszorú is.

Bakos Liza szépséges holdhalója mellékhaldakkal május 2-án

Lauer Zoltán munkába biciklizve figyelt meg fényes melléknapotokat, és a körülírt haló felső felét. 9-én kora délután Kósa-Kiss Attila fényes és színes 22 fokos halót figyelt meg, majd 10-én délelőtt teljes és színes körülírt halót látott, ezen a napon a rovatvezetőnél is élénk színű körülírt haló volt a kora délutáni órákban. 12-én Szöllősi Tamás 22 fokos halót látott, késő délután szép, szálas szerkezetű cirruszon kialakult, igen élénk színű melléknapotok jelentek meg nála. 13-án Kósa-Kiss Attila kora reggel látott melléknapotokat, amelyek bár halvá-

24-én Hadházi Csaba all-sky kamerája ilyen szép 22 fokos halót örökített meg

nyak, de színesek voltak. 14-én reggel Attila ismét melléknapot, de ezúttal csak a jobb oldalon megjelenőt észlelte. 15-én kora reggel Hadházi Csaba 22 fokos halót és rajta ülő halvány melléknapot fotózott. 17-én Rosenberg Róbertnél volt szép élénk színű napkoszorú és irizáló felhő, a napkoszorú a rovatvezetőnél is megmutatta magát. 23-án ismét szép élénk irizáló felhőt látott Rosenberg Róbert, majd este a Hold, az M44 és a Jupiter együttállását is megörökítette. Ez utóbbit, a Vénusszal kiegészülve Hegyi Imre is lefotózta, nála a Hold körül koszorú is látszott. 24-én Hadházi Csaba igen fényes, kontrasztos 22 fokos halót fotózott all-sky kamerájával, Rosenberg Róbertnél pedig délelőtt látványos árnyéksávokat vető kondenzcsík, majd alkonyatkor naposzlop jelent meg.

26-án reggel Kósa-Kiss Attila a halvány, sárgás színű 22 fokos haló felső felét észlelte, 27-én Szöllösi Tamásnál jelent meg a 22 fokos naphaló. A hónap utolsó észlelései: Rosenberg Róbert 29-én gyönyörű holdkoszorút fényképezett, Hegyi Imre pedig Vénusz-pártát örökített meg az esti órákban.

Érdekes, nem túl gyakori élményről számolt be Keszthelyi Sándor és Keszthelyiné

Sragner Márta: „Május második felében tiszta vidéki ég alatt tartózkodva több délután próbáltuk a Vénuszt megkeresni a nappali égen, de csak egyetlen alkalommal sikerült meglátni. Május 24-én délután a Vas megyei Bucusi községben sikerült meglátni napnyugta előtt. A Nap már lement a kissé a nyugati dombvonulat alá, de a keleti dombokat még sütötte és a közeli magas fák tetejét is megvilágította. A Hold látszott a felhőtlen égen, amikor NYISZ 19:40-től kezdtük keresni a bolygót 4–5 percig néztük a Holdtól jobbra az eget, amikor 19:45-kor megpillantottuk a Vénuszt. Az észrevétel után már egészen könnyen látszott a fehér fénypont. Hogy el ne veszítsük egy közeli májusfa tartóoszlopához és bokrétájához viszonyítva „rögzítettük” égi helyzetét. Többször újra és újra látni tudtuk a Vénuszt. Jó magasan volt és egyre jobban látszott fénypontja. A Vénusz első észrevétele (19:45) után 49 perccel volt itt, és ekkor az elméleti napnyugta (20:34), azaz még a nappali égen észleltünk.”

Szerencsére a Vénusz még egy jó ideig díszik az esti égen, s ha tiszta a levegő, érdemes megpróbálkozni a nappali észlelésével is!

Landy-Gyebnár Mónika